

Lovforslag nr. L 216. Fremsat den 30. april 1981 af arbejdsministeren

Forslag

til

Lov om jobskabelse

Kapitel I Jobskabelse

§ 1. For at fremme beskæftigelsen kan der ydes statsstøtte til oprettelse af nye arbejdspladser. Støtten kan kun gives til arbejde af samfundsmæssig værdi, som ellers ikke ville blive udført.

§ 2. Arbejdsmarkedsnævnet, jfr. lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v., afgør, om der kan ydes støtte efter § 1. Ved afgørelsen heraf tager nævnet hensyn til de lokale erhvervs- og beskæftigelsesforhold. Nævnets afgørelse er den endelige administrative afgørelse, jfr. dog § 4.

Stk. 2. Arbejdsmarkedsnævnets tilsagn om støtte gælder for 1 år. Nævnet kan dog, når særlige forhold gør det ønskeligt, give tilsagn for en længere periode. Nævnet kan knytte særlige vilkår til støtten. Støtten kan af nævnet forlænges med 1 år og af arbejdsministeren med yderligere 1 år efter forelæggelse i landsarbejdsnævnet, jfr. lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v.

Stk. 3. Til brug ved afgørelsen om en forlængelse foretager nævnet en vurdering af de oprettede arbejdspladser, herunder om eventuelle vilkår er opfyldt.

§ 3. Arbejder, der iværksættes af kommuner og amtskommuner, og som indebærer produktion og afsætning, skal godkendes af arbejdsmarkedsnævnene, jfr. dog § 4, også selv om der ikke ydes støtte efter reglerne i dette kapitel. Nævnets afgørelse er den endelige administrative afgørelse.

§ 4. I særlige tilfælde kan arbejdsministeren imødekomme ansøgninger om støtte.

§ 5. Den statslige støtte ydes som et beløb pr. time, der reguleres årligt den 1. januar. Arbejdsministeren fastsætter efter forhandling med finansministeren beløbets størrelse. Dette bekendtgøres senest 1. juni i året forud. Regulering sker første gang den 1. januar 1983.

§ 6. Enhver kan ansøge om støtte til oprettelse af nye arbejdspladser.

Stk. 2. Det er en betingelse for støtte, at den, der ansættes på en sådan arbejdsplads, er ledig og har været tilmeldt arbejdsformidlingen som ledig i en periode, og at anvisningen til arbejdet sker gennem arbejdsformidlingen.

§ 7. Løn- og arbejdsvilkår skal være de sædvanlige ved tilsvarende arbejde.

Stk. 2. For særlige grupper kan arbejdsdirektøren efter forhandling med landsarbejdsnævnet fastsætte andre vilkår.

§ 8. Arbejdsmarkedsnævnene kan tage initiativ til, at der i områder med særligt alvorlige beskæftigelsesproblemer oprettes arbejdspladser efter denne ordning.

§ 9. Beskæftigede under jobskabelsesordningen står ikke tilmeldt arbejdsformidlingen som arbejdssøgende, med mindre arbejdsmarkedsnævnet træffer beslutning herom.

§ 10. Arbejdsministeren fastsætter efter forhandling med landsarbejdsnævnet nærme-

re regler om støtteordning og administration, herunder om tilsyn med om vilkårene for støtten overholdes.

Stk. 2. Arbejdsministeren kan efter forhandling med indenrigsministeren og finansministeren fastsætte økonomiske rammer for arbejder, der udføres i kommuner og amtskommuner efter reglerne i denne lov.

Kapitel 2

Administration og klageadgang

§ 11. Arbejdsformidlingen varetager administrationen af reglerne i denne lov, jfr. dog §§ 2 og 3.

§ 12. Klage over arbejdsformidlingens afgørelse ved administrationen af denne lov kan inden 4 uger indbringes for arbejdsdirektøren af den, som afgørelsen vedrører.

Stk. 2. Arbejdsdirektørens afgørelser kan inden 4 uger indbringes for arbejdsministeren af den, som afgørelsen vedrører.

Kapitel 3

Andre bestemmelser

§ 13. I lov om ekstraordinære beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i kommuner og amtskommuner, jfr. lovbekendtgørelse nr. 351 af 24. juli 1980, foretages følgende ændringer:

1. I § 3 indsættes efter »formål«: »hvis kommuner og amtskommuner ikke har kunnet anvende disse til jobskabelsesaktiviteter, jfr. lov om jobskabelse.«

2. § 4, stk. 1, 1) affattes således: »1) Iværksættelse af jobskabelse med eller uden støtte efter reglerne i lov om jobskabelse.«

3. § 4, stk. 1, 2) affattes således: »2) Tilskud til private virksomheder m.v. til uddannelse

af unge efter retningslinier fastsat af undervisningsministeren.«

4. Efter § 4, stk. 1 indsættes som nyt stykke: »stk. 2. Arbejder, jfr. stk. 1, 1), som indebærer produktion og afsætning, skal godkendes af arbejdsmarkedsnævnene. Nævnets afgørelse er den endelige administrative afgørelse.«

5. § 4, stk. 2, som nu bliver stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Arbejder, jfr. stk. 1, 1), som ikke indebærer produktion og afsætning og som ikke modtager statsstøtte, skal i hvert enkelt tilfælde forelægges til udtalelse i arbejdsmarkedsnævnene, der i øvrigt yder råd og vejledning med hensyn til gennemførelsen af foranstaltninger til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløshed og følger gennemførelsen heraf.

§ 14. Ved ansættelse, der sker efter reglerne i denne lov, fraviges § 67, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse i fornødent omfang.

Kapitel 4

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 15. Loven træder i kraft den 1. september 1981.

Stk. 2. Støtte i henhold til kapitel 1 kan dog først ydes med virkning fra 1. januar 1982.

Stk. 3. Ændringerne efter § 13 har virkning fra 1. januar 1982.

Stk. 4. Kapitel 15 a samt § 98, stk. 4, i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 373 af 15. august 1980 som ændret ved lov nr. 509 af 3. december 1980, ophæves den 1. januar 1982. § 98, stk. 5 bliver herefter stk. 4.

§ 16. Forslag om revision af loven fremsættes for folketinget i folketingsåret 1983/84.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Udviklingen i den internationale økonomi igennem det seneste årstid har på afgørende vis forringet den økonomiske situation i Danmark. De kraftigt stigende oliepriser har udøvet et voldsomt pres på betalingsbalancen, og den afsvækkede konjunktursituation i udlandet har påvirket beskæftigelses-situationen i ugunstig retning.

Den voldsomme stigning i arbejdsløsheden satte ind omkring årsskriftet 1979-80. Gennem hele 1980 steg ledigheden stærkt, så den ved årets udgang var kommet op på omkring 220.000 personer (sæsonkorrigeret), hvilket er ca. 80.000 mere end ved årets begyndelse. For indeværende år er der ikke udsigt til nogen forbedring af beskæftigelses-situationen. Efterspørgselsforholdene i såvel udlandet som her i landet vil i heldigste fald kun kunne bidrage til en meget moderat aktivitetsfremgang. Den samlede ledighed må derfor ventes at stige yderligere til omkring 230-240.000 personer i gennemsnit for 1981.

Samtidig hermed må ledighedens karakter forudses forværret. En stadig voksende del af de ledige har længerevarende ledighedsperioder bag sig. Ungdomsarbejdsløsheden er i løbet af 1980 steget med 50 pct. og nærmer sig nu 100.000.

Det må imidlertid erkendes, at der trods en vis bedring af betalingsbalancesituationen fortsat er meget snævre muligheder for en økonomisk politik, der generelt tager sigte på at stimulere beskæftigelsen. Kræfterne må derfor samles omkring en målrettet indsats, der på samme tid skaber nye arbejdspladser på samfundsmæssige vigtige områder og bidrager til at formindske de mere specielle ledighedsproblemer.

Lange ledighedsperioder nedsætter arbejdsevnen; arbejds erfaringer og uddannelse holdes ikke vedlige. Der sker en stadig indsnævring af de arbejdsopgaver, den ledige kan påtage sig. Herved lægges grunden til et voksende »paradoksproblem« på fremtidens arbejdsmarked. Den stigende ungdomsarbejdsløshed betyder, at mange vil forlade skolesystemet uden at få mulighed for at tilpas-

se sig de normer og betingelser, der gælder for at kunne begå sig på en arbejdsplads.

De initiativer, som regeringen agter at sætte i værk, har som målsætning, at der sikres en tilstrækkelig kvalificeret og veluddannet arbejdsstyrke samt at udvidelsen af beskæftigelsen i videst muligt omfang skal ske i den private sektor.

Kun i det omfang, dette sidste ikke er muligt, bør den offentlige sektor indgå i den direkte beskæftigelsesfremmende indsats. De arbejdspladser, der skabes, skal først og fremmest tilbydes de unge, der trues af mere langvarig arbejdsløshed.

Lovforslaget må ses i sammenhæng med de gennemførte initiativer på uddannelsesområdet. Sigtet her er at forbedre uddannelsesmulighederne inden for de ordinære erhvervsuddannelser og arbejdsmarkedsuddannelser. Samtidig er der imidlertid et behov for en indsats, der mere direkte bringer flere i arbejde i form af jobskabende aktiviteter.

Bekæmpelsen af arbejdsløsheden skal først og fremmest ske ved at udvide den samlede beskæftigelse i samfundet. I den nuværende situation er det imidlertid et problem blot at fastholde de eksisterende arbejdspladser, og der er ikke megen udsigt til, at det i den nærmeste fremtid vil blive anderledes, hvis ikke lysten til at oprette nye arbejdspladser stimuleres.

I denne situation er det naturligt, at man interesserer sig for muligheden af at kunne anvende de meget store beløb, der i dag udbetales som dagpenge og bistandshjælp til arbejdsløse, på en sådan måde, at der bliver sat arbejde i gang.

Regeringen foreslår derfor, at der til afløsning af den indsats, der i øjeblikket ydes gennem iværksættelse af beskæftigelsesprojekter etableres en jobskabelsesordning, hvorefter der i større omfang end i dag kan sættes opgaver i gang, der ellers ikke ville blive udført – uanset de samfundsmæssigt set vil være rentable – og hermed skabe nye arbejdspladser.

Med henblik på at reducere de negative konsekvenser af langvarig ledighed foreslås endvidere – i et samtidig forelagt lovforslag om arbejdstilbud

til ledige – tidspunktet, hvor den ledige skal have et arbejdstilbud, fremrykket.

I Jobskabelse.

De nuværende muligheder for kommuner og amtskommuner til at iværksætte initiativer, der skaber nye arbejdspladser, er snævre. Det gælder initiativer i kommunalt regie, men i særlig grad initiativer, der inddrager den private sektor. Faren for konkurrence i forhold til eksisterende virksomheder, de kommunale budgetrammer og de begrænsede statslige tilskud til beskæftigelsesinitiativer, har gjort det vanskeligere for kommunerne at imødegå de uheldige konsekvenser af den stigende arbejdsløshed.

Samtidig hermed kan det i dag konstateres, at en række samfundsmæssigt værdifulde opgaver ikke bliver udført, fordi de isoleret set ikke er økonomisk rentable. Typiske eksempler er opgaver indenfor genbrug, forureningsbekæmpelse, isolering og byfornyelse. Sådanne opgaver vil ofte være samfundsmæssigt rentable f. eks. på grund af den valutabesparelse, der ligger i et mindsket energiforbrug.

I disse tilfælde vil det derfor være en fornuftig investering at give økonomisk støtte til oprettelse af nye arbejdspladser.

På dette område er der således behov for væsentligt større spillerum for de forskellige myndigheder, organisationer og private virksomheder.

Jobskabelsesordningen skal først og fremmest rettes mod *værdiskabende* og samfundsnyttige aktiviteter af ekstraordinær karakter. Ordningen indebærer ikke mulighed for støtte til højnelse, af det almindelige serviceniveau på områder inden for kommunerne. Foruden beskæftigelseshensynet lægges der vægt på at få sat aktiviteter i gang på områder, der også ud fra andre hensyn er højt prioriteret.

Som *initiativtagere* til jobskabelsesaktiviteter tænkes på private virksomheder, faglige organisationer, kommuner, amtskommuner, statslige institutioner og lokale foreninger m. v. Initiativet er således placeret i de lokale samfund.

I overensstemmelse hermed er koordineringen og godkendelsen af aktiviteterne henlagt til *arbejdsmarkedsnævnene*, hvis sekretariater planlægges styrket. Arbejdsmarkedsnævnene skal bl. a. tilse, at jobskabelsesordningen administreres i sammenhæng med behovene på det lokale arbejdsmarked og de eksisterende uddannelsesmuligheder, således at de ledige opnår de kvalifikationer, der er behov for, og således at der ikke igangsættes

arbejder, der giver anledning til ubillig konkurrence i forhold til eksisterende virksomheder eller anden forvriddning af konkurrenceforholdene undgås.

For at give nævnene så gode betingelser som muligt, vil man – ud over at styrke nævnenes sekretariater – efter lovens vedtagelse sammen med arbejdsmarkedets parter og (amts)kommunerne udarbejde et vejledningsmateriale til nævnene, ligesom en fælles kursusvirksomhed tænkes iværksat.

Af hensyn til deltagerne er det vigtigt, at de arbejdspladser, der oprettes, i videst muligt omfang er *normale arbejdspladser*. Endvidere er det vigtigt, at de ansatte indgår i et normalt arbejdsmiljø med kontakt til og i samarbejde med forskellige faggrupper.

For at fremme sigtet med at ansættelsen skal finde sted i *private virksomheder*, er det nødvendigt, at initiativet til jobskabelsesprojekter i videst muligt omfang tages af de private virksomheder selv, eller at kommunale projekter udføres af eller i samarbejde med private virksomheder.

Dette kan bl. a. fremmes gennem en aktiv deltagelse af erhvervs- og arbejdsgiverorganisationer, der vil være velegnede til at hjælpe de mindre virksomheder i de enkelte kommuner med at udarbejde jobskabelsesprojekter ved f. eks. at udarbejde tilbudsmateriale og informere om mulighederne.

Den *statslige støtte* ydes som støtte pr. arbejdstime og udgør i 1982 30 kr. pr. time. Tilsagnet om støtte gives principielt til den enkelte arbejdsplads, når denne besættes med en person, der er og har været tilmeldt arbejdsformidlingen som ledig i mindst 3 måneder. Støtten følger således ikke – som ved arbejdstilbudsordningen – den enkelte ledige. Denne støtte vil ikke fuldt ud kunne dække omkostningerne. Til finansieringen af jobskabelsesaktiviteter kræves derfor yderligere midler fra private, stats eller (amts) kommuner eller andre støtteordninger, med mindre der er en sådan økonomi i projektet, at der ikke er behov herfor.

Støtten ydes til arbejdspladser, der i alle øvrige henseender skal være normale, og der skal derfor gælde de *løn- og ansættelsesvilkår*, som er sædvanlige ved tilsvarende arbejder. For særlige grupper, f. eks. unge, vil der dog – som i dag ved beskæftigelsesprojekter – være mulighed for at arbejdsdirektøren efter forhandling med landsarbejdsnævnet kan fastsætte andre vilkår.

Ved udformningen af jobskabelsesordningen vil det blive nærmere overvejet, hvorledes man særligt

kan fremme kvindernes muligheder, f. eks. ved i visse tilfælde at give fortrinsret til ansættelse.

De særlige ordninger for ældre m. v. bortfalder med ophævelsen af § 97 a i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v. Sigtet med ordningerne vil dog fortsat kunne fastholdes inden for rammerne af jobskabelsesordningen.

Ligeledes vil der inden for jobskabelsesordningen kunne etableres særlige aktiviteter for handicappede.

Et arbejdsløshedskassemedlem, der har fået anvist et arbejde efter jobskabelsesordningen, står *ikke tilmeldt arbejdsformidlingen* som arbejdssøgende, med mindre arbejdsmarkedsnævnet i forbindelse med godkendelsen fastsætter andet.

Administrationen varetages af arbejdsformidlingskontorerne med bistand af arbejdsmarkedsnævne.

Lov nr. 488 om ekstraordinære beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i kommuner og amtskommuner bibeholdes således at kommuner og amtskommuner stadig er forpligtet til at afsætte bestemte beløb til indsatsen mod ungdomsarbejdsløsheden. Udgifter til jobskabelsesaktiviteter kan dog afholdes af de beløb, der skal afsættes efter lov nr. 488 svarende til, hvad der hidtil har været gældende med hensyn til beskæftigelsesprojekter og løntilskud til private virksomheder.

Ordningen med *beskæftigelsesarbejder* efter den nuværende § 97 a i arbejdsløshedsloven foreslås ophævet fra 1. januar 1982. Samtidig foreslås det, at beskæftigelsesprojekter efter lov nr. 488 indpasses i loven om jobskabelse med virkning fra 1. januar 1982.

Til belysning af, hvilke konsekvenser dette vil få, skal her fremhæves nogle *forskelle mellem de to ordninger*.

Efter jobskabelsesordningen vil der kunne opnås statslig støtte til alle aktiviteter, som godkendes af arbejdsmarkedsnævnet. Den statslige støtte til jobskabelsesprojekter vil være lovbinden og derfor kunne udløses i det omfang, jobskabelsesaktiviteter sættes i gang. Efter forhandling mellem staten og kommunerne vil der dog blive fastsat en overgrænse for den (amts) kommunale jobskabelsesaktivitet.

Med en støtte som foreslået på 30 kr. pr. jobskabelsestime vil den statslige andel svare til ca. 50 pct. af den samlede udgift. Sammenlignet med hjælp efter bistandsloven, hvor halvdelen af udgifterne refunderes af staten, vil der på grund af den statslige jobskabelsestøtte ikke længere være økonomisk incitament for kommunerne til at foretrække bistandshjælp frem for en mere konstruktiv indsats mod ledigheden.

For det andet betyder betingelsen om arbejdsmarkedsnævnets godkendelse, at der i langt større omfang end i dag vil være mulighed for at etablere *normale arbejdspladser*. Det afgørende vil være, at de forskellige lokale arbejdsgiver- og lønmodtagerinteresser i nævnet foretager en samlet vurdering af den beskæftigelsesmæssige betydning herunder eventuelle virkninger for eksisterende virksomheder.

Som en tredje væsentlig forskel i forhold til beskæftigelsesprojekterne skal fremhæves, at der vil gælde samme muligheder for at etablere jobskabelse i privat regie som i offentlig regie. Hidtil har beskæftigelsesprojekter i private virksomheder eller andet *privat regie* været en undtagelse.

Endelig må nævnes, at deltagerne i beskæftigelsesprojekter har skullet stå til rådighed, hvis arbejdsformidlingen har kunnet anviser andet passende arbejde. Da der med jobskabelsesordningen først og fremmest søges etableret normale arbejdspladser, vil hovedreglen her blive, at de ansatte efter jobskabelsesordningen *ikke skal stå til rådighed* for anvisning af andet passende arbejde.

II Administrative konsekvenser.

For så vidt angår de administrative konsekvenser vil forslaget indebære forøgede administrative byrder. Dette gælder særligt arbejdsformidlingssystemet, der skal vurdere og godkende jobskabelsesprojekter.

I alt vil der være behov for at styrke arbejdsformidlingen med omkring 60 nye ansatte, hvilket vil medføre udgifter på ca. 12 mill. kr. årligt fordelt med 3/4 til staten og 1/4 til amtskommunerne. Herudover vil der i arbejdsministeriet og i arbejdsdirektoratet være behov for et antal akademikere og kontorfunktionærer.

III Økonomiske konsekvenser.

Forslaget indeholder såvel besparelser som merudgifter. Jobskabelsesordningen er imidlertid et område med usikkerhedsmomenter omkring omfanget og arten af udnyttelsen af ordningen. Det er således ikke muligt præcist at skønne over de økonomiske konsekvenser. Endvidere er de skattemæssige konsekvenser af ordningen for staten, kommunerne og amtskommunerne heller ikke indregnet.

1. Jobskabelse.

Det offentlige bruttoudgifter vil bestå i dels statslige udgifter til støtte pr. arbejdstime pr. beskæftiget, dels lønudgifter til løn udover 30 kr. pr. time samt udgifter til materialer og administration

m. v. Besparelserne vil falde på statens udgifter til arbejdsløshedsdagpenge og statens og kommunernes udgifter til bistandshjælp.

Da det ikke er muligt på forhånd at skønne over aktivitetsniveauet inden for jobskabelsesordningen, er det som et regneeksempel forudsat, at der inden for ordningens rammer årligt oprettes, hvad der svarer til 15.000 helårsarbejdspladser.

Den statslige støtte på 30 kr. pr. arbejdstime i 1982 vil herefter udgøre ca. 840 mill. kr. på årsbasis i januar 1980-prisniveau. Dette modsvarer af tilsvarende besparelser på arbejdsløshedsdagpenge (ca. 830 mill. kr.) og bistandshjælp (ca. 70 mill. kr. ligeligt fordelt på staten og kommunerne). Der er i dette regneeksempel ikke medtaget de afledede beskæftigelsesmæssige virkninger af de nye jobskabelsesaktiviteter.

Jobskabelsesordningen er – uanset om omfanget bliver større eller mindre end regneeksemplets 15.000 job – stort set statsfinansiel neutral. Det aktuelle omfang af ordningen vil afhænge af, i hvilket omfang man lokalt vil udnytte den. De resterende udgifter udover statsstøtten vil blive dækket af iværksætterne eller af eventuelle indtægter fra de oprettede arbejdspladser, og vil derfor afhænge dels af den lokale tilskyndelse til at skabe job, dels af karakteren af de oprettede job. Til helt eller delvis at dække nettoudgifterne udover statstilskuddet vil f. eks. for unge kunne bruges midler i henhold til lov nr. 488 om ekstraordinære beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i kommuner og amtskommuner, eventuelt andre særlige beskæftigelsesfremmende midler, bidrag fra eventuelle private rekvirenter m. v.

2. Information m. v.

Til information omkring den helt nye jobskabelsesordning skønnes at medgå 1 mill. kr.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Arbejdet skal være værdiskabende, men en udvidelse af den offentlige service vil som hovedregel ikke kunne støttes. Det vil f. eks. typisk gælde standardforbedringer inden for social- og sundhedsforvaltningen samt undervisningssektoren.

Til § 2

Til stk. 1

Ved afgørelsen af, om der kan ydes støtte bør nævnet vurdere hvorvidt de arbejdspladser, som der søges støtte til, vil passe ind i den eksisterende

erhvervsstruktur i regionen og i denne forbindelse lægge særlig vægt på aktiviteter, der involverer et samarbejde med en eller flere private virksomheder.

Ligeledes bør nævnene tage hensyn til i hvilket omfang den aktivitet, der foreslås, vil tiltrække arbejdskraft i overensstemmelse med den regionale fordeling af ledigheden. Aktiviteter, der er egnede til beskæftigelse af kvindelig arbejdskraft, bør således de fleste steder prioriteres højt.

Nævnet kan henlægge behandlingen af ansøgninger om støtte til et underudvalg.

Ved ansøgninger om støtte til jobskabelse i den private sektor bør den pågældende kommune have lejlighed til at udtale sig om ansøgningen af hensyn til eventuelle afledede økonomiske konsekvenser for det offentlige, f. eks. i form af tilskud til fritidsaktiviteter eller lignende.

Til stk. 2

Den type af aktiviteter, der vil kunne godkendes for en længere periode, er de arbejder, der hidtil har været traditionelle beskæftigelsesarbejder som f. eks. klitarbejder og andre naturplejeprojekter.

De vilkår som kan fastsættes kan f. eks. være vilkår, der skal forhindre en forvriddning af konkurrenceforholdene, eller vilkår, der skal sikre beskæftigelse for særlige grupper af ledige.

Til § 3

Det er en kommunalretlig grundsætning, at kommunerne ikke må beskæftige sig med almindelig produktion og afsætning eller levering af tjenesteydelser, herunder yde støtte til det private erhvervsliv, medmindre der er speciel lovhjemmel eller foreligger en særlig kommunal interesse. Denne regel skal sikre, dels at kommunerne ikke skaber konkurrenceforvriddning, dels at kommunerne ikke beskæftiger sig med områder, hvor de ikke er tilstrækkeligt kompetente. Med lov nr. 488 om ekstraordinære beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i kommuner og amtskommuner, jfr. lovbekendtgørelse nr. 351 af 24. juli 1980, blev der givet adgang for kommunerne til at beskæftige unge arbejdsløse ved utraditionelle projekter (genbrug, alternativ energi m. v.). Det har hidtil været antaget, at loven forudsætningsvis gav hjemmel til afsætning af de produkter, der var en nødvendig følge af denne produktion, idet det har været tillagt afgørende betydning, om der har været forståelse for og akcept af de pågældende projekter hos

F.t.l. om jobskabelse

erhvervslivet og fagbevægelsen i områderne, jfr. indenrigsministerens besvarelse af spørgsmål nr. 844 den 2. marts 1979 (folketingets forhandlinger 1979, sp. 10086-88) og spørgsmål nr. 247 den 3. december 1980 (folketingets forhandlinger 1980, sp. 3522-24).

Formålet med denne bestemmelse er ønsket om, at den del af kommunernes og amtskommunernes indsats for en øget beskæftigelse, der indebærer produktion og afsætning, kun kan iværksættes efter godkendelse i arbejdsmarkedsnævnet. Det vil være nævnenes opgave at påse, at gennemførelsen af sådanne aktiviteter sker i forståelse med arbejdsmarkedets parter i området og ikke giver anledning til forvriddning af konkurrenceforholdene, jfr. også bemærkningerne til § 2, stk. 1.

Beskæftigelsesprojekter, der allerede er etableret under lov nr. 488 uden statstilskud efter § 97 a i arbejdsløshedsloven, kan videreføres under jobskabelsesordningen uden støtte efter 1. januar 1982 uden arbejdsmarkedsnævnets godkendelse, selv om de indeholder produktion og afsætning.

Til § 4

I 1980 fik arbejdsministeren ved omfordelingen af beskæftigelsesplan 1977-80 mulighed for at fordele 5 mio. kr. til særligt kvalificerede beskæftigelsesarbejder. Behovet for en sådan central bevilling vil ikke være til stede i samme omfang ved gennemførelsen af en jobskabelsesordning med lov-bunden støttemulighed. Erfaringerne viser imidlertid, at der i ganske særlige tilfælde, hvor et jobskabelsesforslag indebærer afvejning af beskæftigelses-hensyn, konkurrencehensyn eller andre særlige hensyn, der rækker ud over det enkelte nævns område, kan være behov for at arbejdsministeren kan imødekomme en jobskabelsesansøgning. En sådan bestemmelse vil også give mulighed for at videreføre den hidtidige ordning med støtte til fremme af vinterbeskæftigelsen, herunder konsulentvirksomhed og propaganda, eller støtte særlige aktiviteter, der fremmer kvindernes beskæftigelse. I nogle tilfælde må det forudses, at ansøgere fortrinsvis fra den private sektor m. v. vil have vanskeligheder med at finansiere den del af omkostningerne til jobskabelsesprojektet, der ligger ud over støttebeløbet. For at undgå, at gode beskæftigelsesmuligheder af denne grund forspildes, bør arbejdsministeren i særlige tilfælde kunne fastsætte en højere støttesats eller yde støtte til aflønning af instruktører, formænd, særligt uddannet arbejdskraft eller lignende, jfr. § 13 i den nuværende bekendtgørelse

307 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag).

af 29. juni 1971 om særlige foranstaltninger til beskæftigelse af arbejdsløse.

Til § 5

Ved udformningen af de nærmere regler om støtteordningen vil der blive givet mulighed for at arbejdsmarkedsnævnene kan beslutte, at støtten til jobskabelsesaktiviteter kan nedsættes efter en vis periode.

Til § 6

Som typiske former for organisering af jobskabelsesarbejdspladser kan tænkes følgende:

1. En eller flere private virksomheder udarbejder på eget initiativ (evt. med hjælp af brancheorganisationer) et jobskabelsesprojekt, f. eks. isolering af pensionisters boliger, reparation af altanerne i udlejningsboliger, opsætning af solfangere på offentlige bygninger eller produktion af lavteknologiske maskiner og redskaber til u-landene. Projektet godkendes af arbejdsmarkedsnævnet. Arbejdskraften anvises af arbejdsformidlingen, der også udbetaler støtten til den/de pågældende virksomhed(er), hvor ansættelsen finder sted.

2. En kreds af initiativtagere (heri kan være (amts)kommuner, fagforeninger, erhvervsorganisationer, foreninger i øvrigt, private virksomheder) opretter en selvejende institution eller anpartsselskab, der søger arbejdsmarkedsnævnet om at få godkendt en (produktions) virksomhed, f. eks. inden for gartneri, fiskeyngel eller genbrug af inventar og møbler.

3. En rekvirent (f. eks. en (amts) kommune, idrætsforening) får godkendt et projekt i arbejdsmarkedsnævnet, hvorefter udførslen af det udliciteres til private virksomheder. I licitationsbetingelserne vil indgå, at der skal ansættes ledige i henhold til jobskabelsesordningen. De ledige ansættes i private virksomheder. Hvorvidt støtten udbetales af arbejdsformidlingen til den enkelte virksomhed eller til rekvirenten vil blive fastsat administrativt senere efter forhandlinger med relevante organisationer. Denne form vil typisk gælde inden for bygge- og anlægsområdet, herunder reparations- og vedligeholdelsesarbejder samt konsulent- og informationsvirksomhed.

4. En kommune får godkendt rene (amts) kommunale arbejdspladser, f. eks. en følordning på institutioner eller i forvaltningen. De ledige ansættes i kommunen.

Andre former kan naturligvis også tænkes, men fælles for alle vil være, at arbejdsmarkedsnævnet i

forbindelse med det enkelte projekt godkender oprettelse af et vist antal arbejdspladser med tilhørende støtte.

Til stk. 2

Den periode, som den ledige skal have været tilmeldt arbejdsformidlingen, foreslås i starten af ordningen sat til 3 måneder. Arbejdsmarkedsnævnene bør i denne forbindelse være opmærksomme på eventuelle muligheder for misbrug af ordningen på områder, hvor behovet for arbejdskraft traditionelt er svingende på grund af sæsonbetonet arbejde.

Støtten kan kun gives til oprettelse af nye arbejdspladser. De betyder, at der skal ske en nettoudvidelse af antallet af beskæftigede hos vedkommende arbejdsgiver. Reglerne om nettoudvidelse og medarbejderindflydelse skal være identiske med de tilsvarende regler i ordningen om arbejdstilbud til langtidsledige.

Betingelsen om, at anvisningen til arbejdet skal ske gennem arbejdsformidlingen, anses også for opfyldt ved anvisning gennem anerkendte arbejdsløsheds-kasser, der har fået tilladelse til sådan anvisning.

Med hensyn til kommunernes mulighed for opsøgende kontakt til arbejdsmarkedet henvises til et fællescirkulære af 1. april 1980 fra arbejdsdirektoratet og Kommunernes Landsforening om samarbejdet mellem arbejdsformidlingen/arbejdsmarkedsnævnene og kommunerne i forbindelse med lov nr. 488. Efter dette cirkulære kan der efter aftale med arbejdsformidlingen aftales en arbejdsdeling mellem arbejdsformidlingen og kommunerne vedrørende kontakten til arbejdsmarkedet.

Til § 7

Til stk. 1

Jobskabelsordningen skal også kunne rumme de projekter, som i dag gennemføres inden for rammerne af den nuværende § 97 a. I mange af disse projekter foregår der en del undervisning, som ikke direkte hænger sammen med det konkrete projekt, men som er af mere almen karakter. Sådan undervisning skal fortsat kunne finde sted, men der kan ikke ydes løn for den del af undervisningen, der er af mere almen karakter, svarende til hvad der gælder for beskæftigelsesprojekter i dag.

Arbejdsmarkedsnævnet tager ved sin godkendelse stilling til omfanget og karakteren af undervisningen.

Kombinerede undervisnings- og produktionsprogrammer i henhold til undervisningsministeriets cirkulære af 1. oktober 1980 er ikke omfattet af jobskabelsordningen. Efter cirkulæret skal sådanne programmer dog godkendes af arbejdsmarkedsnævnet.

Til stk. 2

Bestemmelsen svarer til den nuværende § 97 a, stk. 3, 2. pkt., i arbejdsløshedsloven, hvorefter arbejdsdirektøren for tiden har fastsat en særlig sats for unge under 22 år på 38,90 kr. i timen.

Til § 8

Det påhviler i dag under den eksisterende 97 a-ordning arbejdsmarkedsnævnene at drage omsorg for iværksættelsen af beskæftigelsesarbejder, jfr. cirkulære af 23. maj 1979 om arbejdsmarkedsnævn. Også under jobskabelsordningen skal nævnene have en lignende mulighed for løbende at vurdere behovet for en forøgelse af beskæftigelsesmulighederne. Nævnene kan derfor opfordre private virksomheder, kommuner og amtskommuner m. v. til at fremlægge forslag til jobskabelsaktiviteter.

Til § 9

Efter den hidtidige ordning med beskæftigelsesarbejder efter § 97 a i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v., skulle deltagere i beskæftigelsesarbejder afgå fra arbejdet såfremt arbejdsformidlingen kunne anviser dem andet passende arbejde. Dette gælder som hovedregel ikke ved jobskabelsarbejder. Ønsker en person, der har overtaget et jobskabelsarbejde, at stå tilmeldt arbejdsformidlingen som arbejdssøgende er der naturligvis intet til hinder herfor.

Anvises et jobskabelsarbejde til et medlem, for hvem arbejdet betragtes som passende, jfr. § 63 i arbejdsløshedsloven kan denne anvisning udløse vægringsanktioner efter de almindelige regler.

Til § 10

Til stk. 2

Det er regeringens hensigt at lægge en ramme for de samlede (amts)kommunale bruttoudgifter, d.v.s. incl. statsstøtten, til jobskabelse på 1,2 mia kr. i 1982.

Til § 12

Klageadgangen er den samme som den, der hidtil har været gældende for arbejdstilbudsordningen ifølge loven om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v.

*Til § 13**Til nr. 1*

Med denne tilføjelse genindføres adgangen til at anvende uforbrugte 488-midler til arbejdsløshedsforanstaltninger for ledige over 25 år, således som det var tilfældet før 1. januar 1981.

Til nr. 2

Ændringen er en konsekvens af forslaget om en jobskabelsesordning og forslaget om ophævelse af arbejdsløshedslovens § 97 a.

Til nr. 3

I forhold til den nuværende formulering sker der den ændring, at den særlige ordning med mulighed for at støtte ansættelse af unge i private virksomheder, jfr. arbejdsministeriets cirkulære af

15. december 1978, bortfalder. Herefter må sådanne støttede ansættelsesforhold enten finde mulighed inden for jobskabelsesordningen eller ske inden for den forbedrede arbejdstilbudsordning.

Til nr. 4 og 5

Bestemmelserne viderefører den hidtidige praksis med hensyn til beskæftigelsesarbejder, dog er arbejdsmarkedsnævnenes godkendelse blevet en afgørende betingelse, når arbejdet indebærer produktion og afsætning, jfr. i øvrigt bemærkningerne til § 3.

Til § 15

Med henblik på at lade jobskabelsesordningen få tid til at komme i gang og få afviklet de igangværende beskæftigelsesarbejder i medfør af § 97 a i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v. foreslås det at ophæve § 97 a fra 1. januar 1982. Støtte til jobskabelsesaktiviteter kan først ydes med virkning fra 1. januar 1982, men ansøgninger kan behandles allerede fra lovens ikrafttræden den 1. september 1981, således at aktiviteter, der godkendes, kan sættes i gang straks i begyndelsen af 1982.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 13. I lov om ekstraordinære beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i kommuner og amtskommuner, jfr. lovbekendtgørelse nr. 351 af 24. juli 1980, foretages med virkning fra 1. januar 1982 følgende ændringer:

1. I § 3 tilføjes efter »formål«:

» , hvis kommuner og amtskommuner ikke har kunnet anvende disse til jobskabelsesaktiviteter, jfr. lov om jobskabelse.«

§ 3. Beløb, som kommuner og amtskommuner ikke i løbet af hvert af de i § 1 nævnte regnskabsår har anvendt til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden, indbetales til staten efter indenrigsministerens nærmere bestemmelse til anvendelse til beskæftigelsesfremmende formål.

2. § 4, stk. 1,1) affattes således: »1) Iværksættelse af jobskabelse med eller uden støtte efter reglerne i lov om jobskabelse.«

3. § 4, stk. 1,2) affattes således: »2) tilskud til private virksomheder m. v. til uddannelse af unge efter retningslinjer fastsat af undervisningsministeren.«

4. § 4, stk. 1 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 2. Arbejder, jfr. stk. 1, 1), som indebærer produktion og afsætning, skal godkendes af arbejdsmarkedsnævnene. Nævnets afgørelse er den endelige administrative afgørelse.«

5. § 4, stk. 2, som nu bliver stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Arbejder, jfr. stk. 1, 1), som ikke indebærer produktion og afsætning og som ikke modtager statsstøtte, skal i hvert enkelt tilfælde forelægges til udtalelse i arbejdsmarkedsnævnene, der i øvrigt yder råd og vejledning med hensyn til gennemførelsen af foranstaltninger til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløshed og følger gennemførelsen heraf.

§ 4. Bekæmpelse af ungdomsarbejdsløshed kan ske ved

- 1) Iværksættelse af beskæftigelsesprojekter,
- 2) tilskud til private virksomheder m.v. til nedsættelse af disse lønudgifter ved beskæftigelse eller uddannelse af unge efter retningslinier fastsat af arbejdsministeren og undervisningsministeren,
- 3) iværksættelse af eller tilskud til uddannelser, kurser og kontakt- og informationsordninger for unge efter retningslinier fastsat af undervisningsministeren.

Stk. 2. Beskæftigelsesprojekter som nævnt i stk. 1, nr. 1, forelægges i hvert enkelt tilfælde til udtalelse for arbejdsmarkedsnævnene, der i øvrigt yder råd og vejledning med hensyn til gennemførelsen af foranstaltninger til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløshed og følger gennemførelsen heraf.

§ 14. Ved ansættelse, der sker efter reglerne i denne lov fraviges § 67, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse i fornødent omfang.

§ 97 b. Stk. 11. Ved ansættelse, der sker efter reglerne i dette kapitel, fraviges § 67, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse i fornødent omfang.